

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hozva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ | Egy hónap 1 „ 20

Mitchel,

Newyork főpolgármestere üdvözölte elsőnek az Egyesült Államok szabad földjén Károlyi Mihályt és a függetlenségi képviselőket. Az Unió nagy államainak kormányzó legfőbb és legtekintélyesebb vezetőpolgárai állottak melléje és ezzel Károlyi nemes akciója nemcsak a magyarságé, hanem az egész művelt világé lett, első helyen pedig a földrés legdemokratikusabb világrésze: Amerika tette magáévá a jogegyenlőségért, a demokráciáért, a liberallizmusért folyó harcot.

Amerika szabad földjén az igazi polgárok hazájában nincs tekintélye a magyar kormány rendjei és címosztogatásának, odáig nem jutnak el az államkassza milliói, ott hiába verné a dobot a kormányzó üres irázisokkal és bántó bombaszókkal, ott jól ismerik Tisza Istvánt és az egész reakciós fegyverbe, szuronyba kovácsolt politikáját és éppen ezért tüntető melegséggel és nemes szolidaritással fordulnak Károlyi Mihály gróf és a függetlenségi képviselők felé.

A kormány hivatalos dobverője a mi jó és békés hazánkban, nagyokat nyelnek az Amerikából jövő kábeltelegrammokra, mintha halpaprikás közben szálka akadna a torkunkon. Elsárgulnak és elfehérednek a dühből és epéjüknek szánszalmas fulánkjaival szurni szeretnének, de megrendelt méreggel leitatott csipésnek nincs semmi ereje.

A gyűlölködés országában ám hadü bántsa a kormányt és fixetett lantosait, az irigység és a tehetetlen düh. Károlyi Mihály gróf halad a maga által kijelölt, egyszerű uton és minden lépése után virág hull, tiszteletnek tapsai kísérik beszédét.

Az Unió egyik államából a másik diadalkapu vezet és a tengeren túl nemcsak a magyar, de a benszülő, az amerikai is szíve mélyén érzi, hogy — Károlyi akcióját támogatni kell erkölcsileg és anyagilag is.

Belgrádban csend van.

A hamu alatt lappangó veszedelmes tűz.

Szerb kémek a budapesti tölténygyár körül.

A szerb külügyminiszter jelentése a helyzetről.

A kínos feszültség, amelyben napjainkat töltjük, egyre fokozódik. Válságot válság követ és a néhol felbukkanó béke hírekkel csakhamar elűmlik a háborút hirdető és villám gyorsaságával lejáró események. Vakbír volt, — mondják az óvatosak — és Belgrádban minden csendes és a hivatalos elővigyázatosság állandóan a valótlanság határán mozog.

Most olyan időköt élünk, amikor a szemünk előtt lejáró események nyugtalan izgalommal töltönek el, amikor mintha megállított volna egy egész ország gépezete: kereskedelmünk és iparunk pang, pénzügyi helyzetünk csaknem kétségbeesítő és mindenki várja a felszabadító megoldást.

A hamu alatt lappangó veszedelmes tűz.

A zimonyi vasúti rendőri kirendeltség vezetője a zimonyi hangulatról így nyilatkozott:

— Izgalmasabb órákat még nem élünk át. Nagy események vetik előre árnyékukat. Tudomásunk van róla, hogy szerb tisztek áruházban naponként felmennek egész Újvidékig, hogy kikémeljék a vonalat, az eseményeket és a nép hangulatát. Rendőrőrzéssel meg kell vizsgálnunk minden vonatot, Zimony már harminchat órája valószínűleg hadiállapotban van. Kritikus órákat élünk, a szolgálatot már nem győzzük, várjuk, hogy mikor fogunk kidőlni.

Szerb kémek a budapesti tölténygyár körül.

A balkáni puszkapora levegő füstfelhői immár eljutottak Budapestre is. Mint Damokles kardja függ fejtünk felett az állandó szerb merénylőtől való rettegés. Allig mulik el nap, hogy egy-egy napbarnított arcú embert kémkedés gyanúja alatt el ne fognának a detektívek. Mindenki gyanus, akit nem ismernek.

A bombamerénylőtől való foly-

tonos rettegés tartja izgalomban a szerajevói gazteli óta a magyar fővárost. Villámként terjednek el itt olyan hírek, hogy a Kurián parlamentben, a miniszteriumokban, vagy egyik-másik hid alatt bombát helyeztek el a szerbek. Eddig szerencsére minden esetben kiderült, hogy a kőszá hírek alaptalan rémisztések vagy éretlen tréfák.

Most azonban kénytelenek vagyunk helyet adni egy sok alappal rendelkező, valóban ijesztő híreknek: A Csepelen levő Weisz Mantréd-téle tölténygyár környékén éjszakánként — lövések dörögnek el.

A múlt héten az ijesztő jelenség többször megismétlődött. A tölténygyár igazgatósága ennek folytán jelentést tett az esetről a katonai hatóságnak. A tényleges parancsnokság néhány nap óta katonai őrcsapatot vezényel éjszakánként a csepeli tölténygyárba egy állás parancsnoksága alatt.

Az éjszakai lövöldözések — mióta katonaság őrködik a tölténygyárban — gyakran megismétlődnek. Az őrzőket, bár gondosan átkutatja a környéket, képtelen volt eddig a lövöldözéseket elfogni.

A tölténygyár raktári része 3 részből áll. Ezek a lőportár, a patron- és a ladaraktár. A legveszedelmesebb a három raktár közül a lőportár. Éppen itt ismétlődnek meg leggyakrabban a lövöldözések.

A tényleges parancsnokságnak nap-nap után jelentést tesznek a kiküldött őrzőkről a rejtélyes dologról.

A szerb külügyminiszter jelentése a helyzetről.

A szerb külügyminiszter a helyzetről a következőket jelentette: Az utóbbi napokban egyes magyar lapok oly híreket közöltek, hogy Belgrádban tüntetéseket terveznek Ausztria-Magyarország ellen és hogy osztrák, illetve magyar hír-

lapírókat meggyilkoltak, továbbá hogy az osztrák-magyar alattvalókat üldözik és ezek között pánik uralkodik. Arról is hírek kerültek forgalomba, hogy szerb tanulók az elhunyt Hartwig orosz követ temetését fel akarják használni arra, hogy az osztrák-magyar követ ellen tüntetéseket rendezzenek.

Mindezek a híresztelések teljesen légből kapottak. Belgrádban teljes nyugalom uralkodik és ebben az évben egyáltalában, főleg pedig az utóbbi eseményekkel kapcsolatban semmiféle tüntetés nem volt és ilyenről senki se tervezett.

Ausztria-Magyarország követe, báró Giessl és a követség személyzete nyugodtan jár-kel Belgrád utcáin és semmi bántódásuk nem esik, nem tüntetnek ellenük és senki se sérti meg őket, mint azt a hírlapok rosszakaratúan elterjesztették. Osztrák vagy magyar alattvalók házáat vagy a követség palotáját a legkisebb bántódás sem érte. Belgrádban egyetlen alakot sem zuztak be, senkit sem fenyegetett egy pillanatra sem veszedelem. Ezeknek a tendenciózus híreszteléseknek az volt a céljuk, hogy a közvéleményt Ausztria-Magyarországon nyugtalanítsák és Szerbia ellenes hangulatot keltsenek. Hartwig temetése a legnagyobb rendben folyt le, egyetlen hang sem emelkedett Ausztria-Magyarország ellen.

Eddig szólt a szerb külügyminiszter távirata, melynek értelmében a szerb követ informálni fogja a közös külügyminisztert.

MI ÚJSÁG A POLITIKÁBAN.

Az ellenzék sikere. — Készülődések a közigazgatási javaslatok vitájára.

Az ellenzék győzelmi lobogót lenget. Lekerül a napirendről a bélyeg- és a szeszadó a helyébe kerül a közigazgatás államosítása. Az államosítás drótsóvénny kerítéssel elfoglalta az ellenzék a erejét most már magára a várra, az államosított közigazgatásra koncentrálna. Ez a javaslat hoaszú életűnek ígérkezik. Olyan a tárgy a melyhez mindenki ért és a melyhez szólva még a dadogó ember is a szónoki gyakorlatosság szintjére emelkedik.

A mai ülés súlypontja: a külügyi interpellációk és a válasz, a melyet az interpellációkra Tisza gróf miniszterelnök adni fog.

A parlament folyosóján elterjedt hírek szerint a kormány elhatározta, hogy már holnap a köz-

igazgatási reformot tárgyalják a képviselőházban. Ebben az esetben a mai ülés végén, az interpellációkra való áttérés előtt Bóthy Pál elnök javaslatot tenné, hogy a holnapi ülés napirendjére a — közigazgatási javaslatokat tűzék ki.

Az ellenzék, ha bekövetkezik ez a fordulat, tiltakozni fognak a napirend megváltoztatása ellen. Apponyi Albert gróf és Andrásy Gyula gróf szólának hozzá az ellenzék részéről az elnök javaslatához.

A közigazgatási vitát egyébként, amikor sorra kerül, Apponyi Albert gróf vezeti be nagy beszéddel, Apponyi az általános nagy elvi szempontokat fogja beszédében ki-domborítani, közvetlenül utána pedig Hammerberg László fog beszélni és ő már a részletes kritikáját fogja adni a javaslatoknak.

A közigazgatási javaslatok napirendre tűzése azonban nem jelentené egyúttal az illetékvita megszüntetését, mert a legújabb terv szerint a Ház párhuzamos tárgyalás a kettőt, még pedig délelőtti 10 órától hatig a közigazgatási javaslatokat, az esti ülésben pedig az illetékvita folytatását s ennek befejezése után a szeszadójavaslatot.

A városi tisztújítás.

Cseresnyés mint polgármester-jelölt.

A közlegő városi tisztújításra — mintha csak a sok esőnek a hatása volna — gombamódra teremnek az újabb-újabb jelöltek. Valamennyi állást a pályázók egész sokasága fogja megjelölni, a mint az előjelekből látszik.

Nem is csoda, hogy olyan jelöltek kerülnek felszínre, akikről régen, de legalább is nyolc évvel ezelőtt már azt hittük, hogy ennek a városnak közönségére nézve — örökre — meghaltak.

Nemcsak új darabontok állnak elő s ostromolják a közönséget a bizalomért, hogy bejussanak egyik vagy másik állásba, hanem a régi, az „idült” darabontok is mind előkerülnek a városi — hivatalokra.

Új és régi darabontok egyformán bíznak abban, hogy ez a jó makói nép kétségbeesően feledékeny s kész és képes elfeledni a — legrosszabbat is.

Azt hiszik, hogy elfelejti nekik a makói nép úgy a mostani mungógarázdálkodást, mint a nyolc év előtti darabontpusztítást is. Kajánul hirdetik egymás között, hogy a makói néppel mindent lehet vetetni. Akár az új mungót, akár a régi darabontot, vagyis mindkettőt is darabontot.

Annak az öletéből írjuk ezeket, mert híre jár, hogy a Kristóffy-féle volt darabontok egész sereg alakja pályázik a mostani tisztújításnál makói városi hivatalra. Már előbb hírtett, hogy a városi egyik árvaszéki ülnöki állásra pályázik Szalai György, aki most Temesvárott dohánybevéltőhivatalnok, az ügyészi állásra meg Gerő Géza dr. ügyvéd, a darabontok volt ügyésze pályázik. Ma pedig azt a hírt kapjuk, hogy a polgármesteri állásra beadja pályázatát — Cseresnyés János is.

Igazán stilszerű, no meg külö-

nósképpen időszerű is ez a darabont-névsor.

Hogy aztán Makó város népe mit szól a régi darabontok új felvonulásához, igazán nem tudjuk. Azt azonban mégis megjegyezzük, hogy ha csak a régi és az új darabontok közt kellene választani, igazán előbbséget adnánk — két rossz között — a régi darabontnak.

No de arra mégse kerül a sor, hogy csak darabontok között legyünk kénytelenek válogatni. A makói nép csak nem hajlandó feledni, mint a darabontok — akár a régiak, akár az újak — hinni szeretnék.

Pont.

Az amerikai út.

Az újjilág magyarsága a függetlenségi zászló alatt. — Justh és az amerikai magyarok.

Károlyi Mihály gróf és a társaságában utazó függetlenségi képviselők mindenütt lelkes ünnepelés tárgyát az Északamerikai Egyesült Államokban. Az Amerikában élő magyarság mindenütt megmutatja, hogy nem felejtette el az „óhazát” és áldozatkészségével siet diadaira segíteni azokat az elveket, amelyek Károlyi Mihály és társainak lobogóján hirdetik az új Magyarország napjait.

Az egyesült függetlenségi és 48-as pártok és Justh Gyula-hoz Károlyi Mihály grófnak Amerikába való utazása előtt az amerikai magyarság köréből számos megkeresés jött, hogy a nagy nácio sikere érdekében Justh Gyula is jelenjék meg az amerikai magyarok előtt, akikre az ő személye óriási hatással van.

Justh Gyula azonban most nem volt abban a helyzetben, hogy a kívánságokat teljesíthesse s a sok megleghatón levőre és a négyülésekből küldött üdvözlésekre az amerikai magyar sajtó útján továbbított köszönetét fejezte ki egy kábeltelegrammban:

— Szívemből-lelkemből üdvözlöm — mondja — Amerika magyarságát. Üdvözlöm amerikai testvéreimet, akik példát mutatnak arra, hogy hogyan kell és hogyan lehet megmaradni a messze idegenben is igaz magyaroknak. Szerettem volna én is kimenni Károlyi Mihály barátommal most Amerikába, de részben itthon rámháruló kötelességek s részben kivált megrongált egészségem lehetlenné teszik számomra, hogy már most utra keljek. De a mi kérés az nem mulik, hiszek, bizom benne, hogy rövidesen ellátogathatok majd még én is Amerikába és szemtől-szembe kérhetem majd Amerika Magyarságát, hogy mint eddig, úgy a jövőben is tarissanak ki, igaz becsülettel, meg nem alkuvó hűséggel a függetlenségi párt eszményei mellett.

Megbízható, családtalan

takarítónőt

keresek, Cim a kiadóhivatalban.

Valami az időjárásról.

Még mindig zivatarokat jöszol az időjós.

Az időjós legutóbbi jelentése: A változó szeles, részben csapadékos hőcsökkenéssel járó idő újra változást szenved, amidőn a meleg ismét visszatér, de még zivataros rövid tartalmu esők várhatók s csak 15., leginkább 20 ikát követőleg áll be az állandóbb száraz, meleg nyári időnk, amidőn már az egyenlítői esőzések is véget érnek s legalább e részről nem lesz időjárásunk zavaroknak kitéve. 26. körül szeles és 28. körül pedig a csapadékos jelleg érvényesül, de ez utóbbi leginkább rövid zivatarokat hoz csupán.

A viharok, zivatarok, villamos lecsapásokkal járó felhőszakadásos esők, mint látjuk, többnyire pász-táson jönnek rombolólag elő, ami azt mutatja, hogy helyenkint felelte mély depressziók keletkeznek és pedig egész Nyugateurópán keresztül tapasztaljuk e jelenséget.

A légköri jelenségeknek ezen zónaszerű kifejlődését csak egy oly erő hozhatja elő, amelynek magának is a haladása ilyen irány-szerű, mely irány-szerűségeit az erő önmagában bírja, ily erő pedig a légkörben a villamosság, amint azt a cikkző villámok szemléltetik is mutatják nekünk, melyeknek uja mindig egy határozott irány-vonal s nem egy szétterjedt sikerlőlet.

Ezen erőnek földünkön mester-ségesen kifejtett mennyiségét is megfigyeléseknek kellene alávetni és a vezetéknek a földbe való helyezése által megakadályozni annak a légkörbe való áramlását, miután ez a pász-táson előjövő pusztító légköri jelenségeknek előmozdítója is lehet. Júliusnak változási napjai még 15., 20., 23., 26., 28. és 30-ára esnek. Augusztus változási napjai: 6 zivataros, esetleg viharos; 12 száraz, meleg; 14 meleg; 17 hősüllyedéssel zivataros, vagy viharos; 20—21 igen változó csapadékkal; 24 főbb csapadékkal; 28 meleg idővel.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Julius 16. csütörtök. Róm. kath. Karm. B.-A. Protestáns Karm. B.-A. Görög orosz július 8. Jácint vt. Nap kel 4 óra 18 percek, nyug-szik 7 óra 53 percek.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

— Káros a sok eső. Az idén, mikor Medárd napján eső esett, a régi embereknek jóslata jutott mindenkinek eszébe, mely szerint 40 napig fog esni az eső. Az idén a jóslás nagyon bevált, mert nemcsak 40 napon át esett az eső, de körülbelül 8 hete már annak, hogy alig van nap, melyen eső ne esnék és milyen eső? Majdnem mindegyik felér egy kis felhőszakadással. Azonkívül az eső nemcsak nálunk Makón hozott olykor jeget is, hanem a vármegye némely községében óriási károkat is okozott. Most pedig a gazdáknak állandó a panasz, hogy a folytonos esőzés miatt nemcsak az aratás munkáit nem tudják elvégezni, de a gabona sok helyen az asztagnak a nedves-ségtől megrothad és el nem csépelhető, így az következik be, hogy a

látszólagos közepes termést is tönk-reteszi a sok eső és csak fog még elviselhetően fejlődni.

— A vidéki ipartestületek mozgalmá. A vidéki ipartestületek nagy része elégedetlen a hivatalos körök iparpolitikájával. Az ipartestületek közös érdekeik védelmére a szabadkai országos iparos-kongresszus alkalmából létrehozták az Ipartestületek Országos Szövetségét, amely hivatott lett volna, hogy hangadója legyen az ország iparos közvéleményének, de bizonyos körök az Országos Iparegyesület fiókintézetévé fokozták le a szövetséget és ez időtől kezdve számították a szövetség tengődésé. Egyszerű adminisztratív hivatallá vedlett, amely iparendély kérdésekben adja le véleményét, de önállóan iparosérdekekben soha sem hallgat: szavát. Itt lett volna az alkalom május havában, amikor Budapesten tartotta évi közgyűlését, hogy állást foglaljon a kartellek visszaszűrésével ellen és az iparosnyugdíj kérdésében, de minderről nem is esett szó. Ilyen körülmények között nem is csodálható, hogy a vidéki ipartestületek főlölegesnek találják a szövetség támogatását és más, egészségesebb alakulatot óhajtanak.

— Előléptetés. Horváth Lehel nagylaki adóhivatali ellenőrt a pénzügyminiszter ugyanazon adóhivatalnál főellenőrre nevezte ki.

— Diszpenzáció a — disznó miatt. Sok mindentéle ok miatt kértek már diszpenzációt, de Szán Tótor gyors házasságának igazán páratlanul áll. A jóképű román paraszt beállított ma délelőtt az aradi polgármesteri hivatalba s engedélyt kért arra, hogy a házasságát kihirdetés nélkül, holnap délelőtt tarthassa meg jegyesével Betyu Máriával.

— Mivel okolja meg a diszpenzáció szükségét?

Szán lakonikus rövidséggel válaszolt:

— A disznóval.

A polgármesteri hivatalban elképedtek a feleletre s bővebb magyarázatot kértek. A völégény most már érthetőbben beszélt. Elmondotta, hogy a jövő hónap elején akarták megtartani a házasságukat s a lakodalomra egy disznót hízlaltak. A koca szép kövérré hizott s két nappal ezelőtt annyira jólakott, hogy nem is akar többet enni. Tanácskozára gyűlt össze a ház népe s úgy találták, hogy nincs más hátra, mint gyorsan meg kell tartani az esküvőt. Vajassy polgármester mosolyogva fogadta a különös megokolást, de azért elfogadta indokl s megadta a diszpenzációt. A fiatal pár így délben meg is esküdött s délután már jóízűen falatozhatnak a vendégekkel együtt a kövér disznó husából.

Ügyes

gépírónt,

ki magyarul stenografál és kimondottan csinos kézírása van, azonnali, de legkésőbb augusztus 1-re való belépéssel keresünk. Írásbeli ajánlatok személyesen nyújtandók be Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár r.-t. Vásárhelyi utcában levő irodájában.

A MAKÓI PIACRÓL.

Olcsobb a buza Budapesten mint Makón.

A mai piacnak igen csekély forgalma volt. A gazdák, kik legnagyobb része a gazdaságukban vannak elfoglalva, nem igen érnek rá a piacolásra s így a makói piacon olyan készlethiány van, hogy a kinek buzára van szüksége, sokkal jobban meg kell azt fizetnie, mintha Budapesten vásárolná.

A makói piacon ma is 27 koronát fizettek a buza métermázsáért, míg Budapesten csak 26 korona 50 fillér volt a buza ára.

A kukorica ára változatlan maradt. Métermázsáért úgy Makón, mint Budapesten 14 korona 60 fillért fizettek.

A hagymapiac rendkívül bőseges a kínálat. Így aztán nem csoda, ha az árak napról-napra hanyatlanak. Még a legrosszabb kereslet is háromszorosan felel meg a rendkívül bőseges kínálat következtében.

A vöröshagyma métermázsájának ára 11-12 korona között váltakozott.

A fokhagyma métermázsájáért 26-27 koronát fizettek.

Gyilkos szülők.

Meggyilkolták legényfiokat.

Érkisszentmiklósi községben a falu határában levő vízmosásban egy fiatalember feloszlott hullájára akadnak a csendőrök. Az iszap bemozt, a falevelek teljesen elborították a férfi holttestét. Vagy két esztendője heverhetett már az árokban a szerencsétlen áldozat. A csendőrség vezetője, Kelemen Miklós őrsparancsnok régi, titokzatos bűntényt gyanított és föltevésében nem is csalódott.

Két esztendővel ezelőtt elhunyt Érkisszentmiklósról ifjabb Mészáros Imre huszonháromesztendőse legény. Jómódu gazdemberek gyermeke volt. Szülei pár hónappal eltűnése előtt nagykorúították és ráírták bizonyos feltételek mellett kis birtokukat. Amint Mészáros Imre megkapta vagyonkáját, csakhamar felbomlott köze és szülei között a régi összhang. Folytonos perlekedés és viszálykodás volt a családban. Ez az áldatlan állapot arra vezelt, hogy a fiatal Mészáros Imre eltűnt a faluból. Az ismerősök azt hitték, hogy elkeseredésében világgá ment.

A rejtélyes eset óta két esztendő tel el és talán soha nem derül ki a fiók, ha az anya lelkiismerete meg nem szólal. Két esztendőig titkolni bírta az öreg Mészáros Imréné fia eltűnésének magyarázatát. A napokban azonban összefüggéstelen szavakban elárulta a titkot. Férjével együtt ő tette el láb alól a huszonhároméves fiút. A csendőrség vallatásra fogta az apát, aki nagy lelkiismeret után bevallotta, hogy ő ölte meg a fiát. A birtok ráírása után egy éjszaka az ereszben meggyilkolta a fiút és összedarabolt holttestét levitte a vízmosáshoz. Ott betaponta iszappal és gallyakkal s aztán azt a hirt terjesztette, hogy a fiu elbujdosott. Tegnap kiszállított a helyszínére a zilahi királyi ügyészség. Mintán a csendőrök nyomozása kétségtelenül megállapította, hogy gyilkosság történt, Mészáros Imrét letartóztatták.

A Senki fiának szerencséje.

Magyar pincérből — ugandai alkirály.

Érdekes levél érkezett tegnap Nagykanizsára a rendőrséghöz. Egy Nagykanizsáról Afrikába származott pincér írta. Dehleu Róbertnek hívják. Apját, anyját senki sem ismerle, a város neveltette fel. Mikor a hatodik elemi is elvégezte, pincérnek adták.

Az értelmes okos fiút hamar megszerették és olyan jól ment sora, hogy egy kis pénzt félre is rakhatott magának. Mikor egy pár forintja volt, föltámadt benne a nyughatatlanság, kalandos ösztön s egy napon elhunyt Nagykanizsáról. Szökése után évekig nem adott életjelet magáról.

Két év előtt a rendőrség váratlanul levelet kapott tőle — Ceylonból. Azt írta a levélben, hogy hajópincér lett, nagyszerűen keres és pompásan érzi magát. A földet többször körülvizsgálta már s megtanult angolul, franciául, olaszul, németül, még egy tucat exotikus nyelvet is folyékonyan beszél.

Ezután havonta érkeztek a levelei a nagykanizsai rendőrségre az öt világérsz legtavolabbi sarkából is Honoluluól Capeovig majdnem minden nevezetesebb állomás postahivatalában oltagyta furcsa és idegen zamatú emléket ennek az ismeretlen csengésű szónak, hogy: Nagykanizsa. A múlt év őszén aztán egyszerre elmaradtak a levelei.

Tegnap délelőtt megint levél érkezett a nagykanizsai rendőrségre Dehleu Róberttől. A levelet a délafrikai Stanley-cilleben bélyegezték le s írja rendkívül érdekes, habár hihetetlenül hangzó híreket mond el benne.

Azon a hajón, amelyen Dehleu szolgált, Liverpoolból Benguelláig utazott egy sir Francis Eddystone nevű angol ur. Az előkelő angol szenvedélyes természetű volt és egy indománys expedíciót vezetett Délafrikai ismeretlen belsejébe. A szolgáltatás, intelligens magyar pincér nagyon megtetszett neki s rábeszélte, hogy kísérje el, természetesen jó pénz — ellenében.

A kalandosvéri Dehleu vállalkozott erre és Benguellában partra szálltak. Néhány hét elati megszervezték az expedíciót, aztán tízenegy fehér és százhatvan néger kíséretében utaztak. Hatodfél hónapi fáradságos utazás és rettenetes nélkülözések után a Kongón keresztül Ugandáig értek.

A rengeteg kiterjedésű őserdőben nagyon sokat szenvedtek, az afrikai láz és a vadörzsek támadásai miatt. Ugandában az illető tartomány alkirálya, Muszenbó herceg nagyon szívesen fogadta őket és felkérte sir Francis, hogy legyen segítségére a fellázadt monombé négerék leverésében.

A fehérek segítségével az alkirály fényes győzelmet aratott a lázadók felett, akiknek vezérének Dehleu agyonlőtte. A dadalmas hadjárat után az alkirály felszántotta Dehleunak az egyik leány kezét és a hadsereg fővezérletét. Hogy a rábeszélésnek minél nagyobb hatása legyen, még egy hatalmas terjedésű birtokot is ajánlkozott a magyar fiúnak.

Dehleu nem merete visszautasítani a hatalmas herceg megítélt ajánlatát, de meg rá is unt már az örökös kalandokra és veszedelmekre. Elfogadta tehát az ajánlatot és bucsut vett sir Francis-től, aki alig tudott tőle megválni, úgy megszerette.

A levelet azzal végzi Dehleu, hogy apósa megozotta vele az alkirályi méltóságot és bemutatja Uganda királyának, aki rendkívül kegyesen fogadta.

Allítása szerint európai fogalmakkal nézve is óriási vagyona van és kitűnően érzi magát Ugandában.

(Főzésre alkalmas barackcefrét a legmagasabb napi árbán vesz a KORONA-depó.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(505)

73. fejezet

Vérnyomok a hóban.

— El vagyunk látva gyilkoló számszámokkal.

— Akkor törjük be a kaput, a nagyságos képviselő ur felelősségére.

A kocsiban levők is kiszálltak s csekély bajlódással ötven kiemelték sarkából a villa kerítés kapuját.

74. fejezet.

A kótyagos kompánia.

Derecskey Sándor képviselő, Paterdy Gáspár bölcsész, Sánta Péter és a két rendőr keresztül kaul jártak a villa szobáit, de egyetlen lelket sem találtak bennük.

Az udvaron még kutya sem vakkantott.

— Hol vannak a munkában levő bankóhamisítók? kérdé Derecskey attól a rendőrtől, aki erősen állította, hogy a villában épen most gyárítják a nagy bankókat.

— Itt kell nekik lenni! bizonyította a rendőr. Az asszonyukat vagy leányukat eicsípték, megtaláljuk az embereket is csak kutasunk.

— Mitéle leányról beszél maga? — A villa háta mögött, az erdőben elfogtunk egy leányt, aki a hamisító bandához tartozik.

— Mikor?

— Alig egy órája.

Derecskey nyugtalanul nézett a rendőrré, sejtette, hogy az elfogott leány Piroška volt.

— Nem kérdezték a leány nevét? kérdé Derecskey isgatottan.

— Persze, hogy kérdeztük.

— És?

— Azt mondta, a balzszerdől volt követ unokája, de nem hittük, még a tizet urak sem hitték.

— Hová vitték azt a leányt?

— Pestre, a főkapitányságra.

— Borzasztó! szörnyűkódott Derecskey.

— Ismeri őt a nagyságos képviselő ur?

— Ismerem, persze ismerem, épen ő miattá jöttem ide. A gaz banda elrabolta őt, amit csak most tudtam meg.

— No, majd kiderül az igazság és akkor a kapitány ur szabazon eresztli a leányt Különben sem

tarthatná a rendőrségen. mert izé . . . hát meglőtte magát.

Derecskey majd kövé dermedt e szavak hallatára.

— Meglőtte magát? kérdé álmélikodva.

— Ühüm! Csupa vér a hó, ahol elfogtuk.

Oh, maguk szerencsétlenek! Képelem milyen durván bántak vele, ha gonosztevőnek nézték!

Hát bizony nem simogattuk, az igaz.

Barátaim, fordult Derecskey az öt kíséző két fiatal emberhez, nekünk rögtön be kell hajtatunk a főkapitánysághoz. Tarnay unokája az én menyasszonyom s nem engedhetem, hogy a rendőrségen meghurcolják.

— Az hiszem, felelte az orvosnövendék, hogy kihallgatása alkalmával megmondotta, hogy kicsoda s már is táviratoztak az öreg Tarnaynak, tehát nem fogunk vele közönséges csavargónóként bántani.

(Folyt. köv.)

Nyiltér*)

Fontos tudnivaló!

Mintán Makón eddig sárga arany színű dugóval palacsór csakis üzletből hozatott forgalomba és mintán mostanában már több üzletben más gyártmányú söröket is dugaszolnak olyan színű dugóval, bátorodom a nagyerdemű közönség figyelmét arra felhívni, hogy tévedés elkerülése céljából sziveskedjék a dugón levő nyomást elolvasni, amely a következő felirással van ellátva:

Kőbányai Polgári Sörgyár R. T.

Továbbá figyelni kell arra a felírásra is, hogy van Temesvári Polgári sör is, amely nem azonos az én sörömmel, amely: Kőbányai Polgári Sör R. T. címmel van ellátva.

Iritz Sámuel özv. cég

a Kőbányai Polgári Sörgyár R. T. főraktárosa.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Állítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szüksége van.

FIGYELEM!

Azt mindenki tudja, hogy gyenge bárány már nem lesz az idén, de ha az egészsége megkívánja és tejjenge husra van szüksége, úgy keresse fel a huspiacon azt a sátor, ahol tejjenge

borjúhust

juh- és sertés-hust kaphat.

Borjúhús . . . 1 kor. 50 fill.

Juh-hús . . . 1 kor. 20 fill.

Sertéshús . . . K 1:40-1:60.

A fogyasztó közönség szives pártfogását kéri tisztelettel:

Baranyi Sándor.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?
Válasz: Igyék naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. o o
Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Rendkívüli feltűnést keltenek
Pártos E. és Társa áruház
ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona	98	fillér
Női háló kabátok	1	„	98	„
Női háló ingek	1	„	98	„
Női nadrágok schiffonból	1	„	98	„
Női nadrágok pargetből	1	„	98	„
Diszes párnák	1	„	98	„
Schiffon alsók	1	„	98	„

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostüm ökö, éány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászáruban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a „Próféta“ vendéglőben sok évi tisztes működés után Csármán Sándorné eltávozott és helyébe KÖTELES BALINTOT alkalmaztam. Kérem a nagyérdemű közönség további pártfogását.

Teljes tisztelettel Iritz Sámuel özv.

Igyon magats
KAKUKFŰ KESERŰT!

1 KACI ÖVEZ
4 KORONA

6 KIS ÖVEZ
3 KORONA

Készíti: Szabos Zoltán

A KAKUKFŰ GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital
gyomorbetegségeknél.
Kapható mindenütt.
Makón főraktár:
Sándor Zsigmond
gyógyszertárban.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőzdejében szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

Értesítés! Az aratási és cséplési idényre palinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legméltányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhető be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SAMUEL ÖZV

Munkaidő beálltával a legjobb munkáspalinkák a „KORONA“-

depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona“-depóban az elismert jó palinkák és borok a régi árban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek saját főzésű, tiszta törköly, szilva- és seprő palinkáját. Eredeti gyári fejtésű kitűnő sörök jutányos árban kaphatók.

Makulatur-papir

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszer és gyógytárban kaphatók. Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónévű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: POPPER GYULA drogeriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorssajtóján Makón.